Instanța de fond: judecătoria Drochia, sediul Central (judecător: Rodica Chistruga)
Dosarul nr. 2a - 758/2024 (PIGD: 2-22098253-03-2a-17072024)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul civil şi de contencios administrativ

DECIZIE

18 martie 2025 mun. Bălţi
Instanța compusă din:
Președintele completului, judecător Radu Holban
Judecătorii: Svetlana Ghercavii și Cristina Prisacari
Grefier: Cristina Svaracevschi

examinând, în ședință de judecată publică, apelul declarat de Apostol Iraisa prin intermediul reprezentantului său, avocatului Grigore Postovanu, împotriva Hotărîrii judecătoriei Drochia (sediul Central) din data de 18 martie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de Statnic Lidia către Apostol Iraisa și Statnic Eleonora privind încasarea cheltuielilor legate de înmormîntare și *cererea reconvențională* înaintată de Apostol Iraisa către Statnic Lidia, intervenienți accesorii notarul Ghedreuțan Dina și Statnic Eleonora privind anularea certificatului de moștenitor și încasarea cheltuielilor de judecată,

C O N S T A T Ă:

Pretențiile reclamantei:

La data de 08 iulie 2022 Statnic Lidia s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui Apostol Iraisa și Statnic Eleonora privind încasarea cheltuielilor legate de înmormântare.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta a indicat că, pârâtele sunt succesorii legali a decedatului *****, trecut în neființă la *****.

Indică că defunctul a deținut în proprietate 1/2 cotă-parte din bunurile imobile cu următoarele numere cadastrale: teren *****, construcție *****.01, construcție *****.02, construcție *****.03, construcție *****.04, construcție *****.05, construcție *****.06 - toate situate în satul ***** și 1/2 cotă-parte din terenul situat în extravilanul ***** cu suprafața de 0,8563 ha nr. cadastral *****, teren cu destinație grădină situat în satului *****, raionul Drochia, cu suprafața de 0,09 ha nr. cadastral *****.

Susține Statnic Lidia că, în adresa lui Apostol Iraisa şi Statnic Eleonora a expediat o notificare prin care le-a solicitat restituirea cheltuielilor de înmormântare și de boală pentru a rezolva litigiul pe cale amiabilă, dar la

notificarea înaintată atât Apostol Iraisa cât și Statnic Eleonora nu au răspuns, din care considerente a fost nevoită de a se adresa cu prezenta cerere în instanța de judecată privind restituirea cheltuielilor de înmormântare şi de boală.

În contextul celor menționate, reclamanta Statnic Lidia a solicitat încasarea, în mod solidar, din contul pârâtelor Apostol Iraisa şi Statnic Eleonora cheltuielile legate de înmormântare în sumă de 41 277,00 lei și cheltuielile de judecată.

În ședința de judecată din data de 12 decembrie 2022, reprezentantul reclamantei Statnic Lidia, avocatul Malesenco Dumitru a depus o cerere de chemare în judecată suplimentară în care, și-a concretizat cerințele sale solicitând suplimentar încasarea din contul pârâtelor Apostol Iraisa şi Statnic Eleonora a sumei de 8 094,00 lei cu titlu de cheltuieli legate de masa de pomenire de după înmormântare, iar în total să fie dispusă spre încasare suma de 49 371,00 lei. La fel, solicită și recuperarea tuturor cheltuielilor de judecată suportate de reclamantă, sub forma taxei de stat și cheltuieli de asistență juridică.

În motivarea cererii suplimentare, reprezentantul reclamantei Statnic Lidia, avocatul Malesenco Dumitru pe lângă cele menționate în cererea de chemare în judecată inițială, a mai indicat că, reclamanta Statnic Lidia a suportat cheltuieli pentru două mese de pomenire a defunctului în sumă de 8 094,00 lei, la care nu au participat pârâtele.

Susține că conform listei produselor alimentare procurate din magazinul Î.I. „Pavlinciuc Iurie” din *****, r-ul Drochia din 16 august 2021, rezultă că aceasta a procurat colaci în sumă de 400 lei, pâine în sumă de 120 lei, vin în sumă de 245 lei, apă minerală în sumă de 100 lei, apă îndulcită în sumă de 120 lei, bomboane mix în sumă de 400 lei, biscuiți în sumă de 208 lei, pește în sumă 576 lei, scrumbie în sumă de 264 lei, șprot în sumă de 390 lei, fructe în sumă de 250 lei, maioneză în sumă de 104 lei, măsline în sumă de 88 lei, orez în sumă de 130 lei, iar în total a cheltuit 3 395,00 lei.

La fel, conform listei produselor procurate din magazinul Î.I. „Grădinari Ala” din s *****, r-ul Drochia din 17 august 2022, rezultă că reclamanta a procurat colaci în sumă de 520 lei, pâine în sumă de 150 lei, vin de 1,5 l în sumă de 195 lei, apă minerală de 1,5 l în sumă de 120 lei, apă îndulcită în sumă de 180 lei, bomboane (4 kg) în sumă de 380 lei, biscuiți (3 kg) în sumă de 220 lei, maioneză în sumă de 112 lei, ștergare în sumă de 840 lei, pește hec în sumă de 648 lei, scrumbie în sumă de 198 lei, șprote în sumă de 390 lei, stafide în sumă de 36 lei, fructe în sumă de 420 lei, mac în sumă de 20 lei, cartofi în sumă de 48 lei, orez în sumă de 87 lei, morcov în sumă de 65 lei, ceapă în sumă de 70 lei, iar în total a achitat suma de 4 699,00 lei.

Astfel, indică că în total, cheltuielile suportate pentru produsele procurate pentru 2 mese de pomenire constituie 8 094,00 lei, sumă care solicită de a fi

încasată suplimentar, în mod solidar, din contul pârtelor Apostol Iraisa şi Statnic Eleonora.

La data de 11 aprilie 2023, Apostol Iraisa, prin intermediul avocatului Postovanu Grigore, a depus o cerere reconvențională împotriva lui Statnic Lidia, intervenient accesoriu notarul Ghedreuțan Dina şi Statnic Eleonora, solicitând anularea certificatului de moștenitor nr. 1-379 eliberat de notarul Ghedreuțan Dina din 22 martie 2021, cu atribuirea în ordine succesorală lui Apostol Iraisa şi Statnic Eleonora a activului succesoral, bunuri imobile constituite din cotă de teren agricol cu compensarea din contul pârâtei a tuturor cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii reconvenționale, Apostol Iraisa a menționat că ea și Statnic Eleonora sunt surorile defunctului *****, care a decedat la data de *****. După decesul fratelui său a rămas gospodăria situată în *****, r-ul Drochia cu nr. cadastral ***** și terenurile cu nr. cadastral *****, ***** și ***** situate în extravilanul satului *****, raionul Drochia.

Mai susține că, ***** era căsătorit cu Statnic Lidia. Invocă că, deoarece cotele de teren i-au revenit lui ***** în ordine succesorală, acestea nicidecum nu puteau constitui un bun comun a soților ***** și Statnic Lidia.

Prin urmare, consideră că Statnic Lidia nu putea dobândi în mod automat ½ cotă parte din aceste bunuri, iar după decesul lui ***** nu putea moșteni și ¼ cotă-parte din averea rămasă după defunct, deoarece cotele de teren i-au revenit lui ***** în ordine succesorală, conform hotărârii judecătoriei Drochia din 06 decembrie 2002.

Prin urmare, consideră Apostol Iraisa că lui Statnic Lidia nu-i poate reveni din start ½ cotă parte din teren drept soție și ulterior în cadrul procedurii de moștenire încă ¼ cotă parte din această moștenire, deoarece ***** a obținut bunurile prin succesiune, acest activ succesoral fiindu-i atribuit prin hotărârea judecătorească din 2002.

Invocând prevederile art.art. 2162, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2184, 2185 și 2186 Cod Civil, Apostol Iraisa solicită anularea certificatului de moștenitor nr. 1-379 din 22 martie 2021 cu atribuirea în ordine succesorală lui Apostol Iraisa și Statnic Eleonora a activului succesoral, și anume bunurile imobile formate din cotele de teren agricol.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Central din 18 martie 2024, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Statnic Lidia către Apostol Iraisa și Statnic Eleonora privind încasarea cheltuielilor legate de înmormântare.

- S-a încasat, în mod solidar, de la Apostol Iraisa și de la Statnic Eleonora în beneficiul lui Statnic Lidia suma de 34 152, 00 (treizeci și patru mii

una sută cincizeci și doi, 86) lei, drept cheltuieli legate de înmormântare și suma de 3 000,00 (trei mii, 00) lei drept cheltuieli pentru asistența juridică.

- S-a încasat, în mod solidar, de la Apostol Iraisa și de la Statnic Eleonora în beneficiul Statului, taxa se stat în sumă de 1 238,31 (una mie două sute treizeci și opt, 31) lei.
- Cererea reconvențională înaintată de Apostol Iraisa către Statnic Lidia, intervenienți accesorii notarul Dina Ghedrauțan și Statnic Eleonora privind anularea actelor, s-a respins ca neîntemeiată.

Solicitarea și poziția apelantului:

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii instanței de fond, la data de 02 aprilie 2024, Apostol Iraisa prin intermediul avocatului Postovanu Grigore a contestat cu apel (preliminar) hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Central din 18 martie 2024, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii prin care pretențiile formulate de Apostol Iraisa în acțiunea reconvențională să fie admise, iar pretențiile formulate de Statnic Lidia privind încasarea cheltuielilor legate de înmormântare, să fie respinse.

La data de 29 august 2024 Apostol Iraisa prin intermediul avocatului Postovanu Grigore a depus apel motivat în care a indicat aceleași cerințe ca și în cererea de apel preliminară.

În motivarea cererii de apel, reprezentantul apelantei a indicat că, prin hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Central din 18 martie 2024, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată formulată de Statnic Lidia și s-a încasat, în mod solidar, de la Apostol Iraisa și de la Statnic Eleonora în beneficiul lui Statnic Lidia, suma de 34 152,00 lei, drept cheltuieli legate de înmormântare și suma de 3 000, 00 lei drept cheltuieli pentru asistența juridică. S-a încasat în mod solidar de Apostol Iraisa și de la Statnic Eleonora în beneficiul Statului, taxa se stat în sumă de 1 238,31 lei, iar acțiunea reconvențională formulată de Apostol Iraisa către Statnic Lidia, intervenienți accesorii notarul Dina Ghedrauțan și Statnic Eleonora privind anularea actelor, s-a respins ca neîntemeiată.

În opinia apelantului, soluția instanței de fond este neîntemeiată, or, la părerea sa, instanța la emiterea soluției sale nu a elucidat și constatat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru justa soluționare a pricinii în fond, iar normele de drept material și procesual au fost aplicate greșit.

Astfel, reiterând poziția instanței de fond expusă în hotărârea contestată, reprezentantul apelantei a menționat că într-adevăr, ***** a decedat la data de *****, fapt ce ulterior a generat pornirea succesiunii legale, unde potrivit rigorilor legale, în cercul moștenirilor a intrat soția defunctului, reclamanta Statnic Lidia și surorile defunctului Apostol Iraisa și Statnic Eleonora.

Prin urmare, consideră reprezentantul apelantei că, acțiunea înaintată privind încasarea cheltuielilor legate de înmormântare este întemeiată în baza unor alegații, deoarece din cele relatate de către pârâta Apostol Iraisa, ultima a participat și a contribuit și ea activ la funeraliile lui ***** și consideră că acestea nu cad sub incidența obligațiilor survenite în ordinea art. 2419 Cod Civil.

Mai mult ca atât, consideră că Statnic Lidia solicită încasarea unor sume exorbitante, deoarece în opinia apelantei, Statnic Lidia nici pe departe nu a suportat așa cheltuieli.

Reiterând prevederile art.art. 2418, 2419 și 2420 Codul Civil, prevederile art. 8 alin. (2) lit. c) Cod fiscal, pct. 3 al Anexei nr. 3 din Regulamentul cu privire la exploatarea echipamentelor de casă şi de control pentru efectuarea decontărilor în numerar şi/sau prin alt instrument de plată (Hotărârea Guvernului nr. 141/2019), reprezentantul apelantei a remarcat că actele prezentate drept dovezi pentru probarea cheltuielilor de înmormîntare suportate, nu pot fi reținute de instanță, deoarece nu fac parte din actele/documentele care dovedesc faptul cheltuielilor suportate de către reclamantă, fiind niște înscrisuri care nu fac dovada cărorva plăți.

Susține că, chiar dacă să admită faptul că nu toți agenții economici contractați de către reclamantă pentru funeraliile lui ***** ar deține patentă, oricum agenții economici erau obligați de a-i elibera documente confirmative de plată, sub formă de bon de plată, bon fiscal, factură, cont de plată etc, potrivit rigorilor legale și cu indicarea datelor concrete cine a cumpărat, când, unde, cantitatea etc.

Mai mult ca atât, reprezentantul apelantei accentuează că, toți agenții economici vizați în înscrisurile prezentate, sunt întreprinderi individuale și societăți cu răspundere limitată, care sunt obligați, conform prevederilor legale de a elibera bonuri fiscale/facturi fiscale pentru prestarea serviciilor și realizarea bunurilor.

Concomitent, reprezentantul apelantei accentuează că, înscrisul prezentat de reclamantă de la Î.I. „Zavațchi Eduard” nu este datat, în acesta nu este indicată cantitatea mărfii și serviciul prestat cu descrierea acestora. Cu referire la înscrisul de la S.R.L. „Olgus-Grant”, a menționat că acesta nu poate reținut drept un document de plată deoarece în acesta nu este indicat cumpărătorul și nu este confirmată recepționarea mărfii de către reclamantă. Cu referire la înscrisul eliberat de Î.I. „Grădinari Ala” reprezentantul apelantului atrage atenția că acest înscris nu este datat, în el nefiind indicată cantitatea mărfii și serviciile cu descifrarea acestora, nu este menționat cui s-a realizat marfa.

Ce ține de înscrisul în sumă de 7100,00 lei prezentat de reclamantă, susține că din acesta în general nu este clar ce fel de cheltuieli și la ce se referă, fiind un

înscris care nu poate fi reținut drept dovada cheltuielilor de înmormântare suportate de Statnic Lidia.

Remarcă apelanta că, chiar dacă norma generală prevede compensarea cheltuielilor de înmormântare de către moștenitori, în sarcina reclamantei era prezentarea dovezile de rigoare sub forma documentelor de casă conform prevederilor legale, iar omisiunea sau interpretarea unilaterală a normelor, nu o îndreptățește pe reclamantă în acest sens.

În contextul celor menționate mai sus, consideră reprezentantul apelantei că acțiunea reclamantei Statnic Lidia este absolut neîntemeiată, nefiind prezentată nici o dovadă în acest sens, din care considerente solicită respingerea acesteia.

Referitor la acțiunea reconvențională, reprezentantul apelantei a reiterat motivele de fapt și de drept din acțiunea reconvențională depusă în instanța de fond.

Suplimentar acesta a remarcat că, acțiunea reconvențională formulată Apostol Iraisa către Statnic Lidia privind anularea certificatului de moștenitor din 22 martie 2021 este întemeiată, iar instanța de fond în mod eronat a interpretat normele la care s-a făcut trimitere.

Actele de procedură:

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2024, cererea de apel a fost acceptată spre examinare, cu intentarea procedurii de apel. S-a stabilit ședința de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. S-a dispus expedierea în adresa intimatului a copiei apelului și înscrisurilor anexate. S-a stabilit termen limită pentru prezentarea de către intimat a referinței cu înscrisuri, formularea demersurilor necesare, prezentarea/reclamarea probelor în condițiile art. 372 Cod de Procedură Civilă (în atâtea copii câți participanți la proces sunt plus o copie pentru instanță), sub sancțiunea decăderii din acest drept. S-a explicat că, depunerea referinței este obligatorie. În cazul nedepunerii ei în termenul stabilit, partea este decăzută din dreptul de a mai prezenta probe, iar cauza urmează a fi examinată în baza materialelor anexate la dosar. Concomitent s-a explicat părților dreptul de a recurge la mediere și la încheierea unei tranzacții de împăcare și că partea este obligată să informeze instanța, nu mai târziu de 3 zile pînă la data ședinței de judecată, despre angajarea unui avocat, schimbarea sau renunțarea la serviciile avocatului, prezentând instanței datele de contact ale noului avocat, inclusiv adresa electronică a acestuia, la fel și noua adresă dacă își schimbă domiciliul sau sediul după pornirea procesului.

Poziția intimatei:

La data de 07 noiembrie 2024, Statnic Eleonora a depus o referință la cererea de apel formulată de Apostol Iraisa menționând în acest sens că, Statnic Lidia este cumnata sa, care a locuit cu fratele său *****.

Consideră că, Statnic Lidia a falsificat toate documentele ca să poată obține cotele de pământ ca moștenire de la fratele său, chiar dacă aceste cote ***** le-a primit și el ca moștenire. Menționează că cotele de pământ urmau a fi moștenite de sora sa Apostol Iraisa. A remarcat că susține pe deplin cererea de apel a surorii sale Apostol Iraisa și solicită că aceasta să fie admisă integral pe motivele invocate.

Argumentele participanților la proces, expuse în ședința instanței de apel:

În ședința instanței de apel, apelanta Apostol Iraisa a susținut integral cererea de apel, solicitând admiterea acesteia pe motivele de fapt și de drept indicate în ea, cu casarea integrală a hotărîrii instanței de fond și emiterea unei noi soluții prin care cererea de chemare în judecată formulată de Statnic Lidia să fie respinsă iar acțiunea sa reconvențională să fie admisă integral.

Intimata Statnic Eleonora în ședința instanței de apel a susținut poziția apelantei Apostol Iraisa solicitând admiterea cererii de apel așa cum ea a fost formulată.

Intimata Statnic Lidia și reprezentantul acesteia, avocatul Malesenco Dumitru în ședința instanței de apel au pledat pentru respingerea apelului, cu menținerea hotărîrii instanței de fond.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind explicațiile părților, studiind materialele cauzei, verificând argumentele apelului în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul Civil ajunge la concluzia de a admite apelul și de a casa parțial hotărârea primei instanțe din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel*.

Din materialele cauzei rezultă că, dispozitivul hotărârii a fost pronunțat de judecătoria Drochia, sediul Central la data de 18 martie 2024 (f.d. 171), iar la data de 02 aprilie 2024, Apostol Iraisa prin intermediul reprezentantului său, avocatului Postovanu Grigore o contestă cu apel (f.d. 187-188).

În asemenea condiții, Colegiul Civil consideră că apelanta s-a încadrat în termenul prevăzut de lege pentru declararea apelului.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. c) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emiţând o nouă hotărâre*.

Potrivit art. 386 alin. (1) lit. a)-d) Cod de procedură civilă, *circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat*.

Din conținutul actelor cauzei, Colegiul Civil a reținut că la data de 08 iulie 2022 Statnic Lidia s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui Apostol Iraisa și Statnic Eleonora solicitând încasarea cheltuielilor de înmormântare și recuperarea cheltuielilor de judecată.

La rândul să, Apostol Iraisa a formulat o acțiune reconvențională împotriva lui Statnic Lidia, intervenienți accesorii notarul Ghedrauțan Dina și Statnic Eleonora solicitînd anularea certificatului de moștenitor nr. 1-379 din 22 martie 2021.

Judecătoria Drochia, sediul Central fiind investită prin lege cu judecarea cauzei în fond, prin hotărârea pronunțată la data de 18 martie 2024, a admis parțial acțiunea inițială a reclamantei Statnic Lidia, dispunând spre încasare din contul lui Apostol Iraisa și Statnic Eleonora suma de 34 152,00 lei drept cheltuieli de înmormântare și suma de 3000,00 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică; la fel, s-a dispus spre încasare de la Apostol Iraisa și Statnic Eleonora în beneficiul Statului cheltuielile de judecată în sumă de 1 238,31 lei, iar acțiunea reconvențională formulată de Apostol Iraisa a fost respinsă, ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că, ***** a decedat la ***** în satul *****, raionul Drochia. La momentul decesului, defunctul deținea în proprietate:

-1/2 cotă-parte din bunurile imobile cu următoarele numere cadastrale: teren *****, construcție *****.01, construcție *****.02, construcție *****.03, construcție *****.04, construcție *****.05, construcție *****.06, toate situate în satul *****, raionul Drochia;

-1/2 cota-parte din terenul amplasat în în extravilanul satului Şuri, raionul Drochia cu suprafaţa de 0,8563 ha, nr. cadastral ***** și teren cu destinație de grădini situat în satul *****, raionul Drochia cu suprafaţa de 0,09 ha, nr. cadastral *****.

Potrivit certificatului de moștenitor din 11 martie 2021, în calitate de moștenitori legali ai patrimoniului succesoral a defunctului a fost indicată: soția supraviețuitoare Statnic Lidia cu ½ cotă parte, sora defunctului Apostol Iraisa cu ¼ cotă-parte și sora defunctului Statnic Eleonora cu ¼ cotă-parte, considerând instanța de fond echitabil ca pârâții, care nu au acordat nici o îngrijire defunctului ***** și nu au suportat careva cheltuieli pentru înmormântare, să compenseze

reclamantei Statnic Lidia, în mod solidar, cheltuielile de înmormântare în sumă de 34 152 lei și c.

Ce ține de acțiunea reconvențională formulată de Apostol Iraisa, instanța de fond a reținut că, certificatul de moștenitor a cărui anulare se solicită a fost autentificat de notar în conformitate cu legislația în vigoare, părților le-au fost explicate sensul şi importanța acestor acte, a fost verificată conformitatea conținutului actelor notariale cu intențiile reale ale părților, identitatea şi capacitatea de exercițiu a părților contractuale, discernământul, au fost anexate actele de proprietate. Prin urmare, instanța de fond a ajuns la concluzia că cererea reconvențională înaintată de Apostol Iraisa către Statnic Lidia, intervenienți accesorii notarul Dina Ghedrauțan și Statnic Eleonora privind anularea actelor, este neîntemeiată și respectiv a respins-o.

Manifestând dezacordul cu soluția instanței de fond, Apostol Iraisa prin intermediul avocatului Postovanu Grigore o contestă cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărîrii instanței de fond, cu emiterea unei noi soluții prin care cererea de chemare în judecată formulată de Statnic Lidia să fie respinsă ca neîntemeiată, iar acțiunea reconvențională formulată de Apostol Iraisa să fie admisă integral.

La caz, Colegiul Civil reține că deși instanța de fond corect a reținut necesitatea admiterii parțiale a cererii de chemare în judecată formulată de Statnic Lidia privind încasarea cheltuielilor de înmormântare și în mod justificat a ajuns la concluzia privind necesitatea respingerii acțiunii reconvenționale formulate de Apostol Iraisa privind anularea certificatului de moștenitor nr. 1-379 din 22 martie 2021, totuși Colegiul Civil consideră că instanța de fond în mod eronat a dispus recuperarea cheltuielilor de înmormântare numai din contul lui Apostol Iraisa și Statnic Eleonora fără a ține cont de toți beneficiarii efectivi ai patrimoniului succesoral rămas după decesul lui *****.

Din aceste considerente instanța de apel va casa parțial hotărârea instanței de fond, în latura acțiunii inițiale și respectiv în latura încasării cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat, iar în acest sens va emite o hotărâre nouă, pentru următoarele considerente de fapt și de drept.

Inițial, Colegul Civil va menționa că, potrivit art. 117 alin. (1) și (2) Cod de procedură Civilă, *probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicaţiile părţilor şi ale altor persoane interesate în soluţionarea cauzei, din depoziţiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experţilor.*

În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

Potrivit art. 121 Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului*.

În conformitate cu prevederile art. 130 alin. (1)-(5) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.Ca rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărîre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele. Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanţa constată prin cercetare şi comparare cu alte probe că datele pe care le conţine corespund realităţii.*

În conformitate cu prevederile art. 137 alin. (1) Cod de procedură civilă, *se consideră înscris orice document, act, convenţie, contract, certificat, scrisoare de afacere ori scrisoare personală, alt material expus în scris cu litere, cifre, semne grafice, precum şi primit prin fax, poştă electronică ori prin alt mijloc de comunicare sau în alt mod ce permite citirea informaţiei care se referă la circumstanţe importante pentru soluţionarea cauzei şi care pot confirma veridicitatea lor.*

Potrivit art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

Iar conform art. 373 alin. (1) - (3) și (5) - (6), Cod de procedură civilă, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului,*

instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

Deci, în limitele apelului dedus judecării, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru justa soluționare a pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces. Instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul actelor cauzei, Colegiul Civil a reținut că, la data de ***** a decedat *****, fapt ce rezultă din certificatul de deces nr. DC-IV nr. *****, eliberat de Primăria comunei Șuri, raionul Drochia (f.d. 13).

Potrivit certificatului de moștenitor nr. 1-333 din 11 martie 2021 eliberat de notarul Ghedreuțan Dina în temeiul art.art. 2178 și 2541 Cod civil, se atestă că, moștenitori la întreg patrimoniu succesoral rămas după decesul lui ***** care a decedat la data de ***** sunt:

- la ½ cotă-parte din patrimoniul succesoral, moștenitor legal este soția supraviețuitoare Statnic Lidia;
- la ¼ cotă-parte din patrimoniul succesoral, moștenitor legal este sora Apostol Iraisa; și
- la ¼ cotă-parte din patrimoniul succesoral, moștenitor legal este sora Statnic Eleonora (f.d. 14).

În acest context, Colegiul Civil atestă că moștenitori ai averii succesoale rămase după decesul lui ***** sunt: soția supraviețuitoare Statnic Lidia cu ½ cotă-parte din patrimoniul succesoral (moștenitor legal) și surorile defunctului Apostol Iraisa și Statnic Eleonora cu câte ¼ cotă-parte fiecare.

Așadar, instanța de apel califică acești moștenitori drept beneficiari direcți ai masei succesorale, ceea ce atrage și obligația corelativă a acestora de acoperire a cheltuielilor funerare, potrivit cotei-părți din patrimoniul succesoral.

Or, urmează a fi menționat faptul că, către moștenitori trec toate drepturile patrimoniale și obligațiile defunctului, cu excepția celor care, prin natura lor, sunt legate în mod inseparabil de persoana defunctului sau care potrivit legii, nu se pot transmite de la o persoană la alta.

În conformitate cu prevederii art. 2418 alin. (1) Cod Civil, *moştenitorul răspunde pentru obligaţiile masei succesorale.*

Iar în conformitate cu prevederile art. 2419 alin. (1) și (2) Cod Civil, *moştenitorii suportă toate cheltuielile cauzate de îngrijire şi tratament în timpul ultimei boli a celui care a lăsat moştenirea, precum şi cheltuielile necesare pentru înmormîntare, care trebuie să corespundă obiceiului locului şi mărimii masei succesorale. Pretenţiile privind plata cheltuielilor prevăzute la alin.(1) se satisfac din contul moştenirii prioritar faţă de alte creanţe, inclusiv faţă de cele garantate prin ipotecă sau gaj*.

Deci, prevederile menționate supra, prescriu posibilitatea părții care a acordat îngrijire, tratament în timpul ultimei boli, precum și a suportat anumite cheltuieli legate de înmormântarea unei persoane, să solicite de la moștenitorii defunctului recuperarea acestor cheltuieli.

În ședința instanței de apel, s-a mai constatat că, Statnic Lidia în legătură cu înmormântarea lui ***** a suportat mai multe cheltuieli, care corespund cu obiceiul funerar și care se solicită de a fi încasate de la surorile defunctului Apostol Iraisa și Statnic Eleonora.

Astfel, potrivit înscrisului autentificat de Î.I. „Grădinari Mihail” (f.d. 19), prezentat de reclamanta/intimată Statnic Lidia rezultă că, la data de *****, au fost procurate următoarelor bunuri care corespund obiceiului de înmormântare: găleată cu capac- 250 lei; „castroane”- 4 bucăți -160 lei; farfurii adânci 20 bucăți -280 lei, veselă din plastic -15 bucăți- 375 lei; pleduri- 5 buc- 1000 lei; plapumă – 5 bucăți - 625 lei, iar în total 2 690,00 lei.

Potrivit înscrisului autentificat de Î.I. Pavlenciuc Iurie” rezultă că la data de 25 august 2020, pentru înmormântare au mai fost procurate produse alimentare și băuturi: colăcei; pâine; crestau; apă minerală; apă dulce, în sumă totală de 2 500, 00 lei și precum și bomboane, biscuiți, colăcei și fructe în sumă de 1800,00 lei (f.d. 22).

Conform înscrisului autentificat de S.R.L. „Olgus-grant” rezultă că, la data de ***** au fost procurate pentru înmormântare: căni (30 buc)- 510 lei; salatieră bol (40 bucăți) - 520 lei; față de masă (2 m-1,40 m) - 2 bucăți -100 lei; față de masă (1,40m-2,00 m) -5 bucăți- 235,00 lei; față de masă PVC (1,10m -1,40 m) -1 bucată -58,00 lei; față de masă PVC (1,20 m și 1,50 m) –3 bucăți - 183,00 lei; față

de masă „rogojca”- 4 bucăți – 344,00 lei; găleată cu capac - 12 litrii - 2 bucăți – 350,00 lei; ștergare-cofe -20 bucăți -400 lei, în sumă totală de 2 700,00 lei (f.d. 23).

Potrivit certificatului autentificat de Î.I. „Zavațchi Eduard” rezultă că la data de 25 august 2020, pentru masa de pomenire au fost efectuate cheltuieli în sumă de – 7 300,00 lei; mașina -500,00 lei; pentru masa de pomenire 9 zile -septembrie – 6 638,00 lei și pentru masa de pomenire pentru 40 zile - 5 822,00 lei (f.d. 24).

După o analiză critică a probatoriului, Colegiul Civil constată că cheltuielile efective de înmormîntare, justificate cu înscrisuri veridice, autentificate și însoțite de ștampile și detalii corespunzătoare, se cifrează la suma de 29 950,00 lei (2 690,00 lei (f.d. 19) + 2500,00 lei +1800,00 lei (f.d. 22) + 2700,00 lei (f.d. 23) + 7 300,00 lei +500,00 lei +6638,00 lei +5822,00 lei (f.d. 24)

Deci, aplicînd principiul proporționalității la suportarea cheltuielilor, instanța de apel va raporta suma de 29 950,00 lei, la cotele-părți moștenite de fiecare succesor, constatînd astfel că:

- Statnic Lidia (căreia i-a revenit ½ cotă-parte din averea succesorală) îi revine de a suporta cheltuieli de înmormîntare în sumă de 14 975,00 lei;

- Apostol Iraisa (căreia i-a revenit ¼ cotă-parte din averea succesorală) – îi revine de a suporta cheltuieli de înmormântare în sumă de 7 487,50 lei; și

-Statnic Eleonora (căreia i-a revenit ¼ cotă-parte din averea succesorală) – îi revine de a suporta cheltuieli de înmormântare în sumă de 7 487,50 lei.

Menționează instanța de apel că această repartizare este în strictă conformitate cu proporția cotelor succesorale, avînd temei în prevederi legale analizate supra și reflectă echilibrul dintre moștenire și obligația corelativă de acoperire a cheltuielilor esențiale generate de moștenire.

Reiterează instanța de apel că, instanța de fond a dispus în mod eronat încasarea în mod solidar a cheltuielilor de înmormîntare doar din contul lui Apostol Iraisa și Statnic Eleonora, omițînd însă să țină cont de faptul că Statnic Lidia în calitate de moștenitor legal cu o cotă-parte de ½ este și ea beneficiară a patrimoniului succesoral, deci are obligația de a suporta corespunzător o parte din cheltuieli.

Corespunzător, instanța de apel va sancționa această omisiune ca fiind o aplicare greșită a normelor de drept material, constatînd la caz încălcarea principiului proporționalității în materia obligațiilor succesorale.

Argumentelor apelantei Apostol Iraisa expuse în cererea de apel precum că înscrisurile prezentate de Statnic Lidia în susținerea poziției sale de recuperare a cheltuielilor de înmormântare nu pot fi reținute drept probe pertinente și concludente deoarece acestea nu sunt însoțite de documente confirmative, eliberate conform rigorilor Codului Fiscal cum ar fi bonuri de plată, bon fiscal, factură de plată etc - Colegiul Civil le va da o apreciere critică. Or, în materie civilă, nu doar bonurile fiscale, ci și alte tipuri de înscrisuri pot face dovada cheltuielilor cu

condiția să fie autentice, plauzibile și coroborate cu realitatea cauzei, în temeiul prevederilor art. 137 alin.(1) Cod de procedură civilă, în coroborare cu prevederile art. 121 și art. 130 Cod de procedură civilă.

Concomitent, Colegiul Civil atestă că la depunerea acțiunii în instanța de judecată, Statnic Lidia a mai prezentat și alte înscrisuri, menționând în acest sens că și acestea ar fi avut legătură directă cu înmormântarea lui *****, și anume: alte cheltuieli la înmormântare în sumă de 7100,00 lei (f.d. 21), două **facturi** cu nr. 2780 și nr. 3969 eliberat de S.R.L. ,,Seva Nord" la data de 16 iulie 2020 în sumă de 900 lei și la data de 17 august 2020 în suma de 300 lei (f.d. 26-27) precum și un înscris eliberat de Î.I. „Grădinari Ala" la data de 21 decembrie 2021 din care ar rezulta că au fost procurate mai multe produse alimentare în sumă totală de 3 002,00 lei (f.d. 20), un înscris eliberat de Î.I.„ Pavlenciuc Iurie" datat cu 18 august 2021, din care ar rezulta că s-au procurat mai multe produse alimentare în sumă de 3 395,00 lei (f.d. 52) și un alt înscris eliberată de Î.I. „Grădinari Ala" din care ar rezulta că la data de 17 august 2022 au fost procurate produse alimentare în sumă de 4699,00 lei (f.d. 53).

Instanța de apel, în urma analizei acestor înscrisuri le dă o apreciere critică. Așadar, înscrisul pretins a fi legat de cheltuielile la înmormântare în sumă de 7100,00 lei (f.d. 21) prezentat de Statnic Lidia în vederea susținerii poziției sale instanța de apel nu îl reține a fi unul autentic, deoarece din conținutul acestuia nu rezultă data la care au fost procurate aceste produse, pe acest înscris lipsește vreo careva semnătură precum și ștampila căreiva întreprinderi care l-a eliberat și de la care au fost procurate produsele.

La fel, instanța de apel nu poate reține drept probe pertinente și concludente două facturi și anume: cu nr. 2780 din 16 iulie 2020 în sumă de 900,00 lei, (din care ar rezulta că s-a procurat taburete picior metalic - 6 bucăți în sumă de 450 lei și masă lamber - picior metalic în sumă de 450,00 lei) și factura nr. 3969 din data de 17 august 2020 în sumă de 300,00 lei (din care ar rezulta că s-a procurat taburete cu picior metalic - 4 bucăți - 300 lei), ambele eliberate de S.R.L. ,,Seva Nord" (f.d. 26-27) or aceste facturi datează cu data de 16 iulie 2020 și 17 august 2020, adică cu o dată anterioară survenirii decesului lui ***** (decesul ultimului survenind la data de *****). Careva explicații privitor la faptul că respectivele cheltuieli ar fi în legătură cu boala defunctului – reclamanta nu a oferit, motiv din care Colegiul Civil nu le va conidera ca fiind necesare și că ar avea tangență cu ultima boală a defunctului – motiv din care le va respinge.

În aceiași ordine de idei, instanța de apel nu poate reține nici înscrisul eliberat de Î.I. „Grădinari Ala" întitulat ,,la praznic" și datat cu 21 februarie 2021 în sumă de 3002,00 lei (f.d. 20); înscrisul întitulat "produse alimentare procurate pentru praznicul din 16 august 2021" eliberat de Î.I. „Pavlenciuc Iurie" în sumă de 3 395 lei (f.d. 52) precum și înscrisul întitulat "lista produselor procurate din magazinul

Î.I. „Grădinari Ala” data cu 17 august 2022” în sumă de 4699,00 lei (f.d. 53) - or, chiar dacă aceste înscrisuri conțin ștampila întreprinderilor individuale care le-a eliberat, totuși Colegiul Civil le dă o apreciere critică, considerând că acestea nu sunt necesare și utile, deoarece aceste cheltuieli legate de mesele de pomenire după decesul lui ***** (din 16 august 2021; din 21 februarie 2021 și din 17 august 2022) nu se încadrează în categoria celor necesare pentru înmormîntare, conform art. 2419 Cod Civil.

Mai mult ca atât, argumentul apelantei Apostol Iraisa precum că și ea a participat și contribuit activ la funerarele fratelui său *****, instanța de apel le apreciază ca fiind declarative, or în acest sens nefiind prezentateă nici o probă, fapt contrar prevederilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă. Mai mult ca atît, faptul dat a fost negat de martorii Proțic Maria și Ochișor Vera, audiați în ședința instanței de fond (f.d. 165-166).

Concluzionînd, prin prisma prevederilor art. 2419 Cod Civil, precum și în baza principiilor echității și proporționalității, instanța de apel va reține că cererea formulată de Statnic Lidia este întemeiată în parte, în măsura în care cheltuielile probate ating 29 950,00 lei și că acestea trebuie acoperite proporțional de către toți moștenitorii, nu exclusiv de doi dintre ei. Această soluție a instanței de apel va corecta eroarea de fond, reflectă realitatea patrimonială a succesiunii și asigură o distribuție justă a sarcinilor succesorale, în acord cu normele legale în materie de obligații postmortem.

Concomitent, Colegiul Civil va menține poziția primei instanțe privind încasarea din contul pîrîtelor, în beneficiul reclamantei a cheltuielilor de asistență juridică suportate, în cuantum de 3 000,00 lei. Or, în măsura în care Colegiul civil a ajuns la concluzia privind temeinicia parțială a acțiunii reclamantei Statnic Lidia, ultima, prin prisma prevederilor art. 96 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, este îndreptățită de a cere și de a primi recuperarea cheltuielilor de asistență juridică suportate, în măsura în care ele au fost reale, necesare și rezonabile.

În continuare, urmează a fi menționat că Colegiul civil a analizat, în limitele apelului și legalitatea soluției primei instanței de respingere a acțiunii reconvenționale formulată de Apostol Iraisa privind anularea certificatului de moștenitor nr. 1-379 din 22 martie 2021.

În aceste sens, instanța de apel constată că soluția instanței de fond în această parte urmează a fi menținută, pentru următoarele considerente esențiale.

Inițial, urmează a fi reținut că, prin certificatul de moștenitor nr. 1-379 din 22 martie 2021, eliberat de notarul Ghedreuțan Dina, lui Statnic Lidia, Apostol Iraisa și Statnic Eleonora le-a fost stabilită calitatea de moștenitori ai patrimoniului succesoral rămas după decesul lui *****, fiind stabilită cota-parte a fiecărui moștenitor în parte.

Așadar, prin prisma art. 2542 Cod Civil, certificatul de moștenitor nu crează noi drepturi, ci confirmă calitatea de moștenitor și cota-parte atribuită din masa succesorală. Certificatul dat nu conține o enumerare nominalizată și detaliată a bunurilor și nu stabilește dreptul de proprietate asupra bunurilor concrete din patrimoniul defunctului.

Instanța de apel va reține că însuși textul Certificatului de moștenitor nr. 1-379 din 22 martie 2021 conține mențiunea expresă că: ”**Prin prezentul certificat se confirmă doar statutul de moștetnitor și cota din masa succesorală**. Notarul nu verifică dreptul de proprietate asupra bunurilor și drepturilor ce fac parte din masa succesorală”.

Prin urmare, certificatul nu conferă un drept material asupra bunurilor succesorale, ci doar recunoaște o calitate juridică abstractă (de moștenitor). În aceste condiții, cererea de anulare a certificatului pentru presupuse neconcordanțe legate de includere a unor terenuri în masa succesorală este neîntemeiată în drept.

Așadar, argumentul apelantei Apostol Iraisa invocat în cererea reconvențională precum că solicită anularea certificatului de moștenitor nr. 1-379 din 22 martie 2021, eliberat de notarul Ghedreuțan Dina pe motiv că notarul în mod eronat ar fi reținut careva drepturi de proprietate a soției supravețuitoare, la caz Statnic Lidia în privința cotei de teren care, la părerea apelantei nu urma a fi inclusă în categoria bunurilor proprietate comună în devălmășie – nu poate constitui temei de anulare, în măsura în care respectivul certificat nici nu stabilește careva drepturi de proprietate a moștenitorilor asupra cărorva bunuri concrete.

La fel, argumentul formulat de Apostol Iraisa precum că Statnic Lidia a obținut acest certificat de moștenire prin inducerea în eroare a notarului - poartă un caracter declarativ, or acestea nu și-au găsit confirmare nici în ședința instanței de fond și nici în ședința instanței de apel, deoarece se prezumă că notarul la întocmirea certificatului de moștenitor a verificat în mod obligatoriu elementele esențiale indicate mai sus, iar prezumția aceasta poate fi răsturnată numai prin acte și probe pertinente și concludente.

Așadar, Colegiul civil va accentua faptul că, în conformtiate cu dispozițiile Legii cu privire la activitatea notarială, actele notariale – inclusiv certificatul de moștenitor – se bucură de prezumția de legalitate, veridicitate și autenticitate. Această prezumție poate fi înlăturată numai prin prezentarea de dovezi clare, concludente și incontestabile, ceea ce nu s-a produs în prezenta cauză.

Faptul că Apostol Iraisa susține că anumite terenuri nu făceau parte din masa succesorală și că soția supravețuitoare nu ar fi avut drept de moștenire asupra acestora, nu constituie o probă, ci o afirmație subiectivă, neverificată și neconfirmată.

Va mai reitera Colegiul civil că obiectul acțiunii reconvenționale este greșit formulat și corespunzător, neîntemeiat în acestă formă.

Or, prin natura sa, acțiunea reconvențională vizează anularea certificatului de moștenitor pe considerente de fond legate de dreptul de proprietate asupra unor bunuri. Însă, așa cum s-a reținut, certificatul de moștenitor nu are ca obiect dreptul de proprietate, ci doar calitatea de moștenitor și cota abstractă.

Astfel, dacă Apostol Iraisa ar fi dorit să conteste includerea unor bunuri în patrimoniul succesoral sau să stabilească un regim distinct de proprietate (ex. bun personal vs bun comun), ar fi trebuit că formuleze o acțiune în constatare ori partaj succesoral, nu o acțiune de anulare a certificatului de moștenitor.

Prin urmare, acțiunea reconvențională este lipsită de obiect concret, motiv din care urmează a fi respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Deci, în contextul admiterii parțiale a cererii de chemare în judecată formulată de Statnic Lidia către Apostol Iraisa și Statnic Eleonora privind încasarea cheltuielilor legate de înmormântare, Colegiul Civil consideră necesar ca și pretenția formulată de Statnic Lidia privind recuperarea cheltuielilor de taxă de stat urmează a fi admise.

Conform art. 94 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, *instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului-proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.*

Prin prezenta cauză, cererea de chemare în judecată formulată de Statnic Lidia a fost admisă parțial de instanța de apel, în sensul că din totalul sumei solicitate cu titlu de cheltuieli de înmormîntare (49 371 lei), au fost considerate întemeiate doar cheltuielile efective în sumă de 29 950 lei, dintre care cîte 7 487,50 lei au fost dispuse spre încasare de la fiecare dintre pîrîtele Apostol Iraisa și Statnic Eleonora. Prin urmare, cele două pîrîte au pierdut procesul în proporție echivelentă, față de partea pretențiilor admise de instanță și în mod corespunzător sunt obligate să suporte, fiecare, partea aferentă din taxa de stat aferentă cererii de chemare în judecată.

Astfel, ținînd cont că Statnic Lidia a achitat taxa de stat corespunzător întregii sume solicitate, iar pretențiile i-au fost admise parțial, instanța de apel ajunge la concluzia că Apostol Iraisa și Statnic Eleonora urmează să compenseze proporțional aceste cheltuieli, respectiv cîte 349,46 lei fiecare, reprezentînd partea corespunzătoare valorii admise din cererea inițială.

În contextul celor menționate mai sus, instanța de apel va admite cererea de apel formulată de Apostol Iraisa și va casa parțial hotărârea judecătoriei Drochia (sediul central) din data de 18 martie 2024, în ceea ce privește încasarea cheltuielilor de înmormîntare și taxa de stat, dispunînd încasarea acestor cheltuieli proporțional cu cotele-părți de moștenire ale fiecărui succesor, astfel obligînd pe Apostol Iraisa și Statnic Eleonora să achite fiecare, cîte 7 487,50 lei cu titlu de

cheltuieli de înmormîntare și cîte 349,46 lei taxă de stat, menținînd în rest hotărîrea instanței de fond, inclusiv în ceea ce privește respingerea acțiunii reconvenționale, ca neîntemeiată.

În baza celor expuse și în conformitate cu prevederile art. 385 lit. c) și 390 Cod de Procedură Civilă, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord,

DECIDE:

Se admite apelul declarat de Apostol Iraisa prin intermediul reprezentantului său, avocatului Grigore Postovanu.

Se casează parțial hotărârea judecătoriei Drochia (sediul central) din data de 18 martie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de Statnic Lidia către Apostol Iraisa și Statnic Eleonora privind încasarea cheltuielilor legate de înmormîntare și cererea reconvențională înaintată de Apostol Iraisa către Statnic Lidia, intervenienți accesorii notarul Ghedreuțan Dina și Statnic Eleonora privind anularea certificatului de moștenitor și încasarea cheltuielilor de judecată, *în partea acțiunii inițiale și taxei de stat, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri, după cum urmează*:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Statnic Lidia către Apostol Iraisa și Statnic Eleonora privind încasarea cheltuielilor legate de înmormîntare.

Se încasează din contul lui Apostol Iraisa în beneficiul Lidiei Statnic, cheltuielile de înmormîntare suportate, în mărime de 7 487,50 (șapte mii patru sute optzeci și șapte, 50) lei.

Se încasează din contul lui Statnic Eleonora în beneficiul Lidiei Statnic, cheltuielile de înmormîntare suportate, în mărime de 7 487,50 (șapte mii patru sute optzeci și șapte, 50) lei.

Se încasează din contul lui Apostol Iraisa în beneficiul Statului, taxa de stat în mărime de 349,46 (trei sute patruzeci și nouă, 46) lei.

Se încasează din contul lui Statnic Eleonora în beneficiul Statului, taxa de stat în mărime de 349,46 (trei sute patruzeci și nouă, 46) lei.

În rest, hotărîrea instanței de fond, se menține.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni de la comunicarea deciziei motivate, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Președintele completului,
Judecător Radu Holban

Judecătorii: Svetlana Ghercavii

Cristina Prisacari